



NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA I...

MANIFESTACIJE

L. ČLANCI SURADNIKA

L. [STUDENSKI ČLANCI](#)L. [Dioniz 2016. predstave i radionice](#)L. [Marijanović G. i Trdin L. Dioniz 2016.](#)

L. 49. PIF

L. Bienalni Festival lutke 2016.

L. Lutkokaz 2016

ESEJI

IZDAVAŠTVO

Gordan Marijanović i Lovorka Trdin

gordan.marijanovic@gmail.comlovorka.trdin@gmail.com

Deveti Dioniz - ujedinjeni u različitosti

Umjetnička akademija u Osijeku već devetu godinu organizira međunarodni festival kazališnih akademija *Dioniz*, ove godine pod naslovom *Igrom do različitosti*. Deveti festival se po običaju održao u Osijeku i Đakovu od 14. do 20. ožujka. Ovogodišnji Dioniz obilježilo je predstavljanje kreativnih terapija kao novog postdiplomskog studija koji se otvara u suradnji Medicinskog fakulteta i Umjetničke akademije u Osijeku. Riječ je o jedinstvenom studiju ovog dijela Europe koji će budućim studentima pružiti mogućnost specijalizacije u područjima dramaterapije, muzikoterapije, art terapije ili terapije plesom i pokretom te ih osposobiti za rehabilitaciju potrebitih pomoću umjetnosti.

Festival je otvoren četnaestog ožujka u auli Umjetničke akademije performansom u kojem su sudjelovali studenti svih odsjeka. Performans je bio najava navedenih kreativnih terapija, a režirao ga je Robert Raponja u suradnji s umjetničkom voditeljicom festivala Jasminom Pacea i koreografkinjom Sanelom Janković Marušić. Nakon svečanog otvorenja uslijedilo je potpisivanje ugovora o međunarodnoj suradnji s dekanom Rider Universityja Ivanom Fullerom iz Sjedinjenih Američkih Država. Program Dioniza nastavio se predavanjima, informativnim razgovorima te radionicama kreativnih terapija. Radionice su održane na različitim lokacijama poput domova za starije i nemoćne, odjelima KBC-a Osijek, psihijatrijskim ustanovama, udrugama za borbu protiv ovisnosti te udrugama za pomoć osobama s mentalnom retardacijom. Radionice dramaterapije vodili su dr.sc. Anna Seymour, doc.dr.sc. Željka Flegar, dr.sc. Damir Marinić i mr.sc. Ida Marinić, radionice muzikoterapije dr.sc. Ana Katušić i dr.sc. Ksenija Burić, radionice art terapije doc. Heidi Bardot, Carrie Knebel, dr.sc. Damir Marinić i dr.sc. Željko Rački te radionice terapije plesom i pokretom Sanela Janković Marušić, Vedrana Kuran Majestar i Vanda Kos Jerković.

Šesnaestog ožujka festival je svečano otvoren za đakovačku publiku u Kinu Đakovo već navedenim performansom te predstavom *Naš razred* u izvedbi studenata druge godine Umjetničke akademije u Osijeku, pod mentorstvom Jasmina Novljakovića i Katice Šubarić. Predstava govori o kolegama jednog razreda te njihovim životima prije, tijekom i nakon Drugog svjetskog rata. Studenti su odmjereni, ali potresno prikazali sva lica pojedinaca u promjenjivim ratnim vremenima te time priču malog mjesta Jedwabno učinili univerzalnom porukom. Nakon predstave prikazan je dokumentarno-istraživački film *Ja sam* u fazi postprodukcije redatelja Branka Ivande i producentice Lidije Ivande. Film prikazuje predstavu koju je postavila skupina osoba s invaliditetom, a progovara o svim njihovim mogućnostima i uspjesima unatoč urođenim poteškoćama.

Osim navedenih radionica kreativnih terapija tradicionalno su održane glumačke radionice za studente iz Rumunjske, Velike Britanije, Češke i Hrvatske. Radionicu *Bodymind and the sound of our own voice* vodio je profesor Kólló Csongor iz Cluja (Rumunjska). Radionica se bavila proučavanjem eksperimentalnog i fizičkog teatra dvadesetog stoljeća isprobavanjem slobodne igre i elementima terapije pokretom i glasom. Profesor Alexander Acev iz Linza (Austrija) vodio je radionicu *Meyerholdove biomehanike* na kojoj su se polaznici bavili brzinom, ritmom i

kompozicijom oslanjajući se na biomehaničke vježbe te su bili pozvani da improviziraju vlastitom umjetničkom slobodom. *Playing with vocal expressions* radionica je Jiříja Adámeka iz Praga (Češka) koji je s polaznicima tri dana istraživao područje između govora i pjevanja, bavio se melodioznošću i ritmizacijom govora. Na radionici *Scenskih borbi* profesora Alena Čelića iz Splita (Hrvatska) studenti su mogli savladati razvoj konflikta od svađe do tuče te vještine mačevanja koristeći osnovne akrobatske elemente i tehnike borbenih vještina. Profesor Joško Ševo iz Zagreba (Hrvatska) tradicionalno je održao svoju radionicu *Kratkih rezova* na kojoj su studenti naučili izvući srž dramskog sukoba radeći kratke glumačke isječke s minimalnim tekstom. *Me and the other – The nostalgia of the secret aim of the actor* radionica je koju je vodio Bogdan Ioan Saratean iz Sibiu (Rumunjska), a bavila se razvijanjem kvalitete partnerskog odnosa kroz tri razine unutar suvremenog teatra. Radionicu *Creating Verbatim Theatre* vodili su Steve Gilroy i Richard Stockwell iz Newcastlea (Velika Britanija), a polaznici su naučili stvarati kratke scene bazirane na intervjuiima koje su prethodno obavili.

Svakog dana, u večernjim satima bile su prikazivane studentske predstave gostujućih akademija. *Caffe Lehmitz* predstava je studenata Privatnog sveučilišta Anton Bruckner iz Linza (Austrija) pod mentorstvom profesora Alexandra Aceva. Studenti su eksplicitnim fizičkim teatrom prikazali underground-milje kafića Lehmitz. Vještim fizičkim sposobnostima dočarali su pijanice, transvestite, prostitutke i propalice koji su oživljene osobe stvarnog hamburškog kafića kojeg je švedski fotograf Anders Peterson šezdesetih godina dokumentirao. Predstava Akademije dramske umjetnosti iz Zagreba (Hrvatska) *Kakva je bila janjetina na mom otoku* pod mentorstvom Joška Ševe i Slivia Vovka rad je na glumačkim improvizacijama iz kojih su nastale male kratke dramske situacije, scene. Studenti su na vedar, humorističan i djelomično autobiografski način prikazali putovanje jedne klase na otok Zarin. Studenti Umjetničke akademije iz Splita pod mentorstvom Gorana Golovka, Nenada Sardelića i Katarine Romac napravili su predstavu *Euripid: Elektra* koja demonstrira spregu glume i rituala u dijaloškom rasponu od antike do suvremenosti. Studenti su iznenadili publiku svojom vještinom govora, pjevanja i ritmizacije, kao i novim pristupom antičkom tekstu. *I play, you play, we play, re-play* predstava je studenata Fakulteta za kazalište i televiziju iz Cluja (Rumunjska) pod mentorstvom Kőllő Csongora, Györgyjakab Enikő i Incze Katalina. Svaki od studenata utjelovio je jednog od značajnih umjetnika prošlog stoljeća te svojom igrom prikazao njihove životne stavove o umjetnosti. Predstava je vrlo didaktična te koristi mladim glumcima i umjetnicima općenito. Dvanaest različitih studenata s dvanaest različitih unutarnjih svjetova, zajedno sami, a ipak na okupu oslobađaju umjetnost predstavom *We art free*. Oni su studenti Sveučilišta Lucian Blaga iz Sibiu (Rumunjska), a njihovi mentori su Șerban Puiu, Codruța Vasiliu, Bogdan Sărățean. Predstava na moderan i humorističan način progovara o biblijskom postanku svijeta, Adamu i Evi, Kainu i Abelu. Studenti Leeds Beckett Universitya iz Velike Britanije uprizarili su predstavu *Rise to Vertex*. Riječ je o performativnom, interaktivnom kazalištu u kojem dvoje glumaca na šarmantan način prikazuju junake kao arhetipske, narativne obrasce upisane u junačke mitove, religiju, pop kulturu i svakodnevni život. Mentori Jiří Adamek, Robert Smolík, Marta Ljubková i Eva Spoustová, profesori su Sveučilišta performativnih umjetnosti iz Praga (Češka) koji su sa svojim studentima postavili predstavu *To the lighthouse till page 73*. Predstava je bazirana na priči Virginie Wolf, ali ju ne prenosi, već prikazuje sliku unutarnjeg psihičkog života njenih majstorski opisanih karaktera. Studenti su staloženo i začudno prikazali slike karaktera koji nisu niti crni, niti bijeli. Na festivalu smo mogli pogledati i dvije predstave Sveučilišta Northumbria iz Newcastlea (Velika Britanija). *Gods are fallen and all safety gone* predstava je koju izvode momci te u njoj istražuju univerzalnost odnosa između majke i kćeri. Dečki su svojom jednostavnošću i humorom oduševili publiku u svakom pogledu. Djevojke su izvele predstavu *Too much light makes the baby go blind* koja je bila uspješni pokušaj da se izvede deset dvominutnih scena u dvadeset minuta. Svojom energijom i šarmom djevojke su opustile i nasmijale sve prisutne. Predstave su nastale pod mentorstvom profesorice Kate Craddock.

Dioniz je zatvoren proglašavanjem pobjednika ovogodišnjeg festivala, a to su predstave *Gods are fallen and all safety gone*, *Too much light makes the baby go blind* i *We art free*. Uslijedilo je predstavljanje radionica i proglašavanje teme sljedećeg Dioniza – *Igrom protiv nasilja* i novog umjetničkog voditelja Joška Ševe. Ovogodišnji festival podigao je Dioniz na novu razinu svojim zanimljivim predstavama, potpisivanjem ugovora s Rider Universityjem iz SAD-a te pokretanjem postdiplomskog studija kreativnih terapija. Nadamo se da će slijedeći jubilani deseti Dioniz biti jednako uspješan, ako ne i uspješniji.